

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0556
Číslo materiálu	VY_32_INOVACE_DR_STR_08
Název školy	Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola Příbram, Hrabáková 271. Příbram II
Autor	Ing. Jaroslav Dražan
Tématická oblast	BOZP 4 – zdraví a rizika
Ročník	čtvrtý
Datum tvorby	září 2012
Anotace	Tento materiál slouží k doplnění chybějící kapitoly Bezpečnosti práce a seznamuje žáky s povinnostmi zaměstnavatele starat se o zdraví pracovníků a vyhodnocení rizik na pracovišti

BOZP

zdraví a rizika

BOZP- základní úkoly zdraví a rizika

**Zdravotní stav zaměstnanců je základní pro
výkon povolání**

dle ZP § 103, odst. 1 zaměstnavatel nesmí připustit
aby zaměstnanec vykonával práce jež
neodpovídá jeho zdravotní způsobilosti

BOZP- základní úkoly zdraví a rizika

Zdravotní stav zaměstnanců je sledován systémem zdravotních prohlídek

Zdravotní stav zaměstnanců se mění s věkem a dle charakteru vykonávané práce (ohluchnutí, oslepnutí, zaprášení plic, otrava těžkými kovy)
- **rizika**

BOZP- základní úkoly zdraví a rizika

Řídí se:

zákon č. 262/2006 Sb. – Zákoníkem práce,
zák. č. 309/2006 Sb.

vyhl. č. 393/2006 Sb., o zdravotní způsobilosti

BOZP- základní úkoly zdravotní prohlídky

System zdravotních prohlídek:

- 1) Vstupní
- 2) Periodické
- 3) Výstupní

zdravotní prohlídky

- 1) **Vstupní** – musí být provedena vždy **před nástupem do práce smluvním lékařem**
 - Zjištění vhodnosti zdravotního stavu pro výkon povolání včetně speciálních testů a vyšetření
např. psychotesty – u řidičů
barvoslepost, aj.

zdravotní prohlídky

2) periodické – provádí lékař určený zaměstnavatelem v lhůtě dle kategorie práce, za účelem zařazení zaměstnance na vhodnou práci.

Poplatky platí zaměstnavatel

zdravotní prohlídky

lhůta periodické prohlídky např.

Kategorie 1- po 6ti letech zaměstnanci do 50
let , nad 50 let po 4 letech

směrnice MZ č. 49/1967 – doposud platná

zák. 258/2000 Sb. – Zákon o zdraví lidu

zdravotní prohlídky

3) výstupní – zjišťuje zdravotní stav v době ukončení práce. (Nemoci z povolání)

Nevydává se posudek ale pouze potvrzení

zdravotní prohlídky

Pozor

**Při změně zaměstnání Výstupní prohlídka
nenahrazuje Vstupní prohlídku !!!**

**důvod – každá je pro jiného zaměstnavatele
- je zpoplatněna**

BOZP- základní úkoly rizika práce

Při každé práci a činnosti vzniká možnost poranění nebo úrazu (rizika), což by způsobilo zaměstnavateli velké škody a problémy

- náhrada za zaměstnance – nová síla (zaučení)
- ušlá mzda
- bolestné, společenské uplatnění

rizika práce

**pojem „riziko“ definuje jako kombinaci
pravděpodobnosti a rozsahu možného
ohrožení nebo poškození zdraví zaměstnance,
vystaveného v pracovním poměru jednomu
nebo více potencionálním zdrojům
pracovních úrazů nebo ohrožení zdraví
zaměstnance.**

rizika práce

Pojem **riziko** zahrnuje všechny možné zdroje úrazů, průmyslové škodliviny, nadměrné teplo nebo chlad, záření, elektrická energie, atd.

rizika práce

rozdělení rizik:

- fyzikální (například hluk, vibrace),
- chemická (například karcinogeny)
- biologická (například viry, bakterie, plísně)
- nepříznivé mikroklimatické podmínky (například extrémní chlad, teplo a vlhkost).

rizika práce

rozdělení rizik je uvedeno:

Zákoník práce §134 c odst. 1

Nař. vl. č. 495/2001 Sb.příloha 1, kterým se stanoví
rozsah a bližší podmínky poskytování OOPP

rizika práce

Organizace musí mít vypracovanou směrnici
pracovních rizik na jednotlivých pracovištích
Tato směrnice je součástí základní dokumentace
BOZP

rizika práce

Základní části :

- 1) Identifikace rizik
- 2) vyhodnocení rizik

Vše je zpracováno v tabulce

Úsek c.1 – učitelé SPŠ a VOŠ

1. Důly:

Zdroj rizika stroj, zařízení, objekt, stavení, pracovní prostor, škola, činnost, nebezpečná situace	Druhy rizik : popis a charakteristika nebezpečí, způsob ohrožení	Vyhodnocení závažnosti rizik A převládající ochrana	Vyhodnocení závažnosti rizik B možné následky ohrožení	Opatření k eliminaci či snížení :
Prostory školních dílen včetně komunikace	mechanická rizika: <ul style="list-style-type: none"> • narušení na pevnou překážku při pohybu osob • uklouznutí, pád Voda , oheň <ul style="list-style-type: none"> - samovolné zavření křídla, přinášení osoby, vět, jejich možné vypadnutí 	2-3 2	2-3 2-3	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení se školním řádem a jeho podmínkami - vhodná obuv - upozornění na možná úrazy - zajistění dveří a oken proti samovolnému pohybu hřídky - včasné přeházení rozbitých nebo poprostaných skleněných výplň
	elektrické riziko: <ul style="list-style-type: none"> - dotyk neizolovaných živých částí - nevhodující stev el. přístroje a zařízení - nedovolená manipulace s elektrickými zařízeními - poruchy přívodu elektriny 	1-2	2-3	<ul style="list-style-type: none"> - školení ŠŠU BOZP - výstražné tabulky - odstranění závaz - pravidelná revize a odborné prohlídky - zákaz zkušeu do el. rozvod - první pomoc při úrazu el. proudem - vyznačení vedných přístroj
	tepelné riziko: <ul style="list-style-type: none"> - opáření (umývárna) 	1	1	<ul style="list-style-type: none"> - poučení, opatření - první pomoc při úrazu opáření - zabezpečení do izolny úrazu

rizika práce

Směrnici vypracovává komise ve složení:

- zástupci zaměstnavatele , z nichž 1 člen je osoba odborně způsobilá
- zástupce hygieny,
- smluvní lékař
- zástupce odborů

rizika práce

Podklady pro vypracování směrnice:

- dokumentace výrobního prostoru (budova)
- výrobní dokumentace
- výrobní kapacita, počty zaměstnanců
- rozbor úrazovosti (dlouhodobé sledování)
- prohlídka výrobního prostoru

rizika práce

Výstup - uplatnění:

- zařazení pracovních profesí do kategorií –hygiena
- vypracování tabulky rizik jednotlivých profesí
- tabulka přidělení OOPP a mycích prostředků event. nápojů
- vypracování technických opatření k minimalizaci úrazů a havárie

příklad návrhu zařazení kategorií

Začlenění do kategorií prací podle faktoru dle vyhlášky MZ dr.c 89/2001

profese	Počet pracov.		Prach	Chemické látky	Hluk	Vibration	Neionizující záření	Ionizující záření	Fyzická zátěž	Pracovní poloha	Zátěž teplem	Zátěž chladem	Psychická zátěž	Zraková zátěž
	Z	M												
Učitelé	18	36											II	
Vychovatelé	6	0										II	II	
Kancelář. zaměstnanci	4	0								II				II
Domovník, údržbář, topič, řidič	0	4	II						II			II		
Sládko (včetně, stádo, zedník)	1	0	II						II	II		II		
Veštec kuchyně	1	0								II				II
Kuchaři	5	0										II		
Zašacení kuchaři a pomocní síly	3	0										II		
Uklízečky	9	0	II						II			II		
Celkem	47	40												

tabulka vyhodnocení rizik profese

příloha c.1 k nařízení vlády c. 495/2001 Sb.

Příloha c: 7 úsek c.3

Tabulka pro vyhodnocení rizik pro výběr a použití ochranných prostředků

Jméno a příjmení:

Pracovní zařízení: Jídelna - vedoucí

			Rizika																				
			fyzikální											chemická					biologická				
			mechanická						tepelná		záření			aerosoly		kapaliny							
			pád z výšky do hloubky	úder, náraz, rozdrcení	bodné, rez- né rány,	uklouznutí, u- padnutí	vibrace	teplo, ohen	chlád	elektrina	neionizující	ionizující	hluk	prach, vápna	děmy, mlhy	tuhé látky	ponoreni	postřikání	přiny, páry	bakterie, vity	paraziti	pilise	nebakteriální biologické
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21			
Části těla	hlava	lebka	A																				
		sluch	B									3											
		zrak	C																				
		dýchací orgány	D																				
		obličej	E																				
		celá hlava	F																				
	horní končet	ruce	G																				
		paže (části)	H																				
	dolní končet	chodidlo	I																				
		nohy(části)	J			2																	
	ruzné	pokožka	K																				
		trup/břicho	L						10														
		parenterální cesty	M																				
		celé tělo	N																		1		

příklad seznamu OOPP

Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola, Hrabákova 271, Příbram II

Príloha c: 7

Seznam osobních ochranných pracovních prostředků

úsek c. 3 - školní jídelna

Vedoucí kuchyně, kucharka, pomocná kucharka

1. Plášť bílý keprový
2. Obuv s protiskluzovou podrážkou
3. Pokrývka hlavy - lodicka
4. Ochranné rukavice gumové
5. Bílá zástera keprová
6. Bílé kalhoty
7. Bílé tričko
8. Bílá zástera gumová, popr. jednorázová
9. Gumové holinky
10. Vesta

poznámka:

čísla u OOPP jsou použita v tabulce vyhodnocení rizik daného úseku

rizika práce

- Upozornění
- Vyhledávání rizik **není jednorázová** činnost je nutné pravidelné sledování a vyhodnocování
- vyhodnocení max. 1 x za rok a prokazatelně zdokumentované
- Kontrola je 1x za rok – Prověrky BOZP

opakování

1a) Napište, kdy se zaměstnanec musí zúčastnit vstupní zdravotní prohlídky	1b) Napište, kde se zaměstnanec musí zúčastnit periodické zdravotní prohlídky
2a) Jaká škoda vzniká zaměstnavateli při pracovním úrazu?	2b) Kdo vyhodnocuje přidělování OOPP?
3a) Kdo se účastní vyhledávání rizik na pracovišti?	3b) V jakém časovém intervalu se provádí vyhledávání rizik?
4a) Jaké jsou základní podklady pro vypracování směrnice rizik práce	4b) Kdo je považován za osobu odborně způsobilou?

použité zdroje

- Zákoníku práce- Zákona č. 262/2006Sb.
- nař. vl. č. 495/2001Sb.
- nař. vl. č. 361/2007Sb.,
- studium a zkušenosti autora
- výběr z dokumentace školy, které jsem spoluautor